OTSUSED

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2018/209,

8. veebruar 2018,

millega tehakse Iirimaa taotluse alusel erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest

(teatavaks tehtud numbri C(2018) 624 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest, [1] eriti selle III lisa punkti 2 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivis 91/676/EMÜ on sätestatud eeskirjad selle kohta, kuidas kaitsta veekogusid põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest. Kui sõnnikukogus, mida liikmesriik kavatseb lubada igal aastal hektari kohta maale laotada, erineb kõnealuse direktiivi III lisa punkti 2 teise lõigu esimeses lauses osutatud sõnnikukogusest, peab see sõnnikukogus olema selline, mis ei piira direktiivi 91/676/EMÜ artiklis 1 osutatud eesmärkide saavutamist, ning seda tuleb põhjendada objektiivsete kriteeriumidega, näiteks pikad kasvuperioodid ja suure lämmastikuvajadusega põllukultuurid.

(2) 22. oktoobril 2007 võttis komisjon vastu otsuse 2007/697/EÜ, [2] millega lubati vastavalt direktiivile 91/676/EMÜ teha Iirimaa taotluse alusel erand, et lubada põllumajanduslikel majapidamistel, kus on vähemalt 80 % rohumaad, laotada teatud tingimustel aastas ühe hektari kohta kuni 250 kg lämmastikku sisaldavat loomasõnnikut. Kõnealust otsust kohaldatakse seoses Iirimaa tegevuskavaga, mida rakendatakse vastavalt õigusaktile „European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2006“ (õigusakt nr 378, 2006).

(3) 24. veebruaril 2011 võttis komisjon vastu otsuse 2011/127/EL, [3] millega muudeti otsust 2007/697/EÜ ja pikendati erandit 31. detsembrini 2013 seoses Iirimaa tegevuskavaga, mida rakendatakse vastavalt õigusaktile „European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2010“ (õigusakt nr 610, 2010).

(4) 27. veebruaril 2014 võttis komisjon vastu otsuse 2014/112/EL, [4] millega lubati vastavalt direktiivile 91/676/EMÜ teha Iirimaa taotluse alusel erand, et lubada põllumajanduslikel majapidamistel, kus on vähemalt 80 % rohumaad, laotada teatud tingimustel aastas ühe hektari kohta kuni 250 kg lämmastikku sisaldavat loomasõnnikut. Kõnealust otsust kohaldatakse seoses Iirimaa tegevuskavaga, mida rakendatakse vastavalt õigusaktile „European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2014“ (õigusakt nr 31, 2014). Otsus 2014/112/EL kaotas kehtivuse 31. detsembril 2017.

(5) Otsusega 2014/112/EL lubatud erandi alla kuulus 2016. aastal 6 802 põllumajanduslikku majapidamist, mis moodustasid Iirimaal umbes 5,4 % rohusööjate kariloomadega tegelevate majapidamiste koguarvust, 20,2 % loomühikute koguarvust ja 9,3 % põllumajandusmaa netopindalast.

---

[1] EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1.

[2] Komisjoni 22. oktoobri 2007. aasta otsus 2007/697/EÜ, millega lubatakse Iirimaa taotletud erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (ELT L 284, 30.10.2007, lk 27).

[3] Komisjoni 24. veebruari 2011. aasta otsus 2011/127/EL, millega muudetakse otsust 2007/697/EÜ, millega lubatakse Iirimaa taotletud erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (ELT L 51, 25.2.2011, lk 19).

[4] Komisjoni 27. veebruari 2014. aasta rakendusotsus 2014/112/EL, millega tehakse Iirimaale tema taotletud erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (ELT L 61, 1.3.2014, lk 7).

(6) Iirimaa esitas 7. märtsil 2017 komisjonile taotluse erandi pikendamiseks direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 kolmanda lõigu alusel.

(7) Iirimaa kohaldab direktiivi 91/676/EMÜ artikli 3 lõike 5 kohaselt tegevuskava kogu oma territooriumil.

(8) Andmed, mida Iirimaa direktiivi 91/676/EMÜ artiklis 10 ette nähtud aruandluskohustuse raames esitas, näitavad, et ajavahemikus 2012–2015 oli Iirimaa vee kvaliteet üldiselt hea. Kõigis Iirimaa põhjavee seirejaamades oli keskmine nitraadisisaldus alla 50 mg/l ja 87 % seirejaamadest oli keskmine nitraadisisaldus alla 25 mg/l. Kõigis Iirimaa pinnavee seirejaamades oli keskmine nitraadisisaldus alla 40 mg/l ja 99,5 % seirejaamadest oli keskmine nitraadisisaldus alla 25 mg/l.

(9) Viimastel aastatel on Iirimaal kariloomade arv suurenenud. Kariloomade, sigade ja lammaste arv suurenes võrreldes ajavahemikuga 2008–2011 ajavahemikuks 2012–2015 vastavalt 3,8 %, 3,7 % ja 5,1 %. See suundumus on vastupidine eelmisel aruandeperioodil täheldatud langusele. Ajavahemikus 2012–2015 oli loomasõnnikupõhise lämmastiku keskmine kogus 104 kg/ha, mis on ajavahemikuga 2008–2011 sarnane kogus. Ajavahemikus 2012–2015 oli loomasõnnikupõhise fosfori keskmine kogus 15 kg/ha, mis on samuti ajavahemikuga 2008–2011 sarnane kogus. Keskmine keemilise lämmastikväetise kasutamine suurenes ajavahemikus 2012–2015 võrreldes 2008.–2011. aastaga 5 %. Keskmine keemilise fosforväetise kasutamine suurenes ajavahemikus 2012–2015 võrreldes 2008.–2011. aastaga 32,7 %. Samas oli keskmine keemilise fosforväetise kasutamine ajavahemikus 2012–2015 ikkagi 9,5 % väiksem võrreldes selle väetise keskmise kasutamisega ajavahemikus 2004–2008 ([1]).

(10) Iirimaal on 92 % põllumajandusmaast rohumaa. Rohumaadega põllumajanduslikes majapidamistes kasutatakse 50 % maast ekstensiivselt ning seetõttu on seal väike loomkoormus ja vähene väetisekasutus, 21 % maast on kasutusel põllumajanduse keskkonnaprogrammide alusel ja ainult 9,3 % maast haritakse intensiivselt. 8 % maast kasutatakse põllukultuuride jaoks. Keemiliste väetiste keskmine kasutus rohumaal on 80 kg lämmastikku ja 8 kg fosforit hektari kohta ([1]).

(11) Iirimaa kliima, millele on iseloomulik ühtlane sademete hulk kogu aasta vältel ja suhteliselt väike temperatuuri kõikumine, soodustab pikka rohukasvuperioodi, mis ulatub 330 päevast aastas edelas 250 päevani aastas kirdes ([2]).

(12) Komisjon, olles kontrollinud Iirimaa taotlust vastavalt direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 kolmandale lõigule, seoses Iirimaa tegevuskavaga ning arvestades otsustes 2007/697/EÜ ja 2014/112/EL sätestatud erandi kohaldamisest saadud kogemusi, on arvamusel, et Iirimaa kavandatav sõnnikukogus, mis vastab 250 kg lämmastikule hektari kohta aastas, ei piira direktiivis 91/676/EMÜ kindlaksmääratud eesmärkide saavutamist, eeldusel et loa saanud põllumajandustootjad on kohustatud järgima teatavaid rangeid tingimusi.

(13) Iirimaa esitatud tõendavast teabest ilmneb, et kavandatav kogus 250 kg lämmastikku aastas hektari kohta põllumajanduslikes majapidamistes, kus vähemalt 80 % on rohumaid, on põhjendatud selliste objektiivsete kriteeriumidega nagu pikad kasvuperioodid ja suure lämmastikuvajadusega rohumaa suur saagikus.

(14) Otsus 2014/112/EL kehtib kuni 31. detsembrini 2017. Et asjaomased põllumajandustootjad saaksid erandi kohaldamist jätkata, tuleks vastu võtta käesolev otsus.

(15) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 91/676/EMÜ artikli 9 alusel moodustatud nitraadikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erand

Erand, mida Iirimaa taotles oma 7. märtsi 2017. aasta kirjas ja mille eesmärk on lubada maapinnale laotada suuremat kogust loomasõnnikut, kui on ette nähtud direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 teise lõigu esimese lausega, tehakse tingimustel, mis on sätestatud käesolevas otsuses.

([1]) Department of Agriculture, Food and the Marine [Iirimaa põllumajanduse, toiduainete ja merendusministeerium].
([2]) Teagasc – Iirimaa põllumajanduse ja toidutööstuse arendamise asutus.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „rohumaad omavad põllumajanduslikud majapidamised“ – majapidamised, kus põllumajandusmaast, millele sõnnikut laotatakse, moodustab rohumaa 80 % või üle selle;

b) „rohusööjad kariloomad“ – veised (välja arvatud piimavasikad), lambad, hirved, kitsed ja hobused;

c) „rohumaa“ – ajutine või püsirohumaa (ajutine rohumaa on tavaliselt kasutuses vähem kui neli aastat);

d) „maatükk“ – põllukultuuri, mullatüübi ja väetamise poolest ühtne põld või põldude rühm;

e) „väetamiskava“ – väetisekogused, mida on kavas kasutada, ja toitainete kättesaadavuse eelhinnang;

f) „väetamisaruanne“ – toitainete tasakaalu arvestus, mis tehakse väetistes kasutatavate toitainete tegelike koguste ja selle põhjal, kuidas taimed toitaineid omastavad.

Artikkel 3

Reguleerimisala

Käesolevat erandit kohaldatakse rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste suhtes, kes on saanud selleks loa vastavalt artiklile 4.

Artikkel 4

Iga-aastane taotlemine ja kohustus

1. Rohumaad omavad põllumajandustootjad võivad esitada pädevatele asutustele taotluse saada aastane luba laotada aastas loomasõnnikut koguses, mis sisaldab kuni 250 kg lämmastikku. Taotluses tuleb esitada deklaratsioon, milles kinnitatakse, et rohumaad omavad põllumajandustootjad lasevad teha kõik artiklis 9 ette nähtud kontrollid.

2. Lõikes 1 osutatud aastases taotluses võtavad taotlejad endale kirjalikult kohustuse täita artiklites 6 ja 7 sätestatud tingimusi.

Artikkel 5

Loa andmine

Eeldusel et artiklites 6 ja 7 sätestatud tingimused on täidetud, antakse luba laotada aastas loomasõnnikut koguses, mis sisaldab 250 kg lämmastikku hektari kohta.

Artikkel 6

Sõnniku ja muude väetiste laotamine

1. Rohusööjate kariloomade sõnniku kogus, mida igal aastal rohumaad omavates põllumajanduslikes majapidamistes maale laotatakse, sealhulgas loomade endi poolt, ei tohi ületada sõnnikukogust, mis sisaldab 250 kg lämmastikku hektari kohta, ning lõigetes 2–8 esitatud tingimused peavad olema täidetud.

2. Lämmastiku üldkogused ei tohi ületada asjaomase põllukultuuri eeldatavat toitainevajadust ega nitraate käsitlevas tegevuskavas põllumajanduslike majapidamiste jaoks sätestatud suurimaid kasutuskoguseid ning nende puhul võetakse arvesse pinnasest saadavat lämmastikku. Lämmastiku üldkogust diferentseeritakse vastavalt loomkoormusele ja rohumaa saagikusele.

3. Iga rohumaad omava põllumajandusliku majapidamise kohta koostatakse väetamiskava, milles on kirjeldatud põllumajandusmaa külvikorda ning sõnniku ja muude väetiste kavandatud kasutamist. Kava on rohumaad omavas põllumajanduslikus majapidamises olemas enne iga kalendriaasta 1. märtsi. Väetamiskava sisaldab vähemalt järgmist:

a) põllukultuuride külvikorrakava, milles on kindlaks määratud rohumaapind ning nende maatükkide pind, kus kasvatatakse muid põllukultuure, koos skemaatilise kaardiga, millel on märgitud iga maatüki asukoht;

b) rohumaad omavas põllumajanduslikus majapidamises peetavate kariloomade arv, lauda ja sõnniku ladustamise süsteemi kirjeldus, sh olemasoleva sõnnikuhoidla mahutavus;

c) rohumaad omavas põllumajanduslikus majapidamises toodetud sõnnikus olevate lämmastiku- ja fosforikoguste arvestamine;

d) rohumaad omava põllumajandusliku majapidamise poolt enda tarbeks või teistele tarnitava sõnniku kogus, liik ja omadused;

e) põllukultuuride eeldatav lämmastiku- ja fosforivajadus iga maatüki kohta;

f) lämmastiku ja fosforiga seotud pinnaseanalüüsid, kui need on olemas;

g) kasutatava väetise tüüp;

h) arvestus sõnnikust saadava lämmastiku ja fosfori kasutamise kohta igal maatükil;

i) arvestus keemilistest ja muudest väetistest pärineva lämmastiku ja fosfori kasutamise kohta igal maatükil.

Väetamiskava vaadatakse läbi hiljemalt seitsme päeva jooksul pärast rohumaad omavas põllumajanduslikus majapidamises toimuva põllumajandustegevuse mis tahes muudatust.

4. Kõigi rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste kohta koostatakse väetamisaruanne, milles esitatakse lämmastiku ja fosfori lisamise ja pinnavee kasutamisega seonduv teave. Need aruanded tuleb esitada pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta järgmise kalendriaasta 31. märtsiks.

5. Igas rohumaad omavas põllumajanduslikus majapidamises tehakse korrapäraselt pinnase lämmastiku- ja fosforisisalduse analüüse.

Pinnaseproovid võetakse ja pinnaseanalüüsid tehakse kõikidel külvikordade ja pinnase omaduste poolest samalaadsetel maa-aladel vähemalt üks kord nelja aasta jooksul.

Iga viie hektari põllumajandusmaa kohta tuleb teha vähemalt üks analüüs.

Pinnase lämmastiku- ja fosforisisalduse analüüsi tulemused peavad olema rohumaad omavas põllumajanduslikus majapidamises kättesaadavad.

6. Loomasõnnikut ei laotata sügisel enne rohumaa harimist.

7. Vähemalt 50 % ühes majapidamises toodetud lägast tuleb laotada enne 15. juunit. Kui läga laotatakse pärast 15. juunit, tuleb selleks kasutada vähese heitega seadmeid.

Artikkel 7

Maaharimine

1. Ajutine rohumaa tuleb künda kevadel.

2. Sisseküntud rohumaale tuleb kõikidel pinnasetüüpidel külvata suure lämmastikuvajadusega põllukultuur.

3. Külvikorrad ei sisalda liblikõielisi ega muid õhulämmastikku siduvaid taimi. See ei kehti aga ristiku suhtes rohumaal, kus ristiku osakaal on väiksem kui 50 %, ega muude heintaimede allakülviga liblikõieliste taimede suhtes.

Artikkel 8

Seire

1. Pädev asutus tagab, et koostatakse kaardid, millel on esitatud rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste osakaal, kariloomade osakaal ja loaga hõlmatud põllumajandusmaa osakaal igas maakonnas, samuti kaardid maa kasutamise kohta kohalikul tasandil. Kõnealuseid kaarte ajakohastatakse igal aastal.

2. Pädev asutus teeb pinnase ning pinna- ja põhjavee seiret, et saada andmeid lämmastiku- ja fosforisisalduse kohta pinnavees, mineraallämmastiku kohta pinnaseprofiilis ning nitraadisisalduse kohta põhja- ja pinnavees, seda nii erandi kohaldamise korral kui ka tavapärastes tingimustes, ning esitab need andmed komisjonile. Seire toimub põllumajanduslike majapidamiste tasandil ning põllumajanduslikel valgaladel. Seirealad tuleb valida nii, et esindatud on kõik peamised pinnasetüübid, intensiivsuse tasemed, väetamismeetodid ja põllukultuurid.

3. Kõige ohualtimate veekogude läheduses asuvate põllumajanduslike valgalade puhul tehakse tugevdatud veekontroll.

4. Pädevad asutused uurivad kohalikul tasandil kõigi loaga hõlmatud ning rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste maakasutust, jälgivad külvikordi ja põllumajandustavade rakendamist.

5. Artikli 6 lõikes 5 osutatud toiteelementide analüüsi käigus kogutud teavet ja andmeid ning käesoleva artikli lõikes 2 osutatud seire käigus kogutud teavet ja andmeid kasutatakse selleks, et arvutada nitraatide leostumise ulatus ja fosforikadu nende rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste rohumaadel, mis on loaga hõlmatud.

Artikkel 9

Kontrollimine

1. Pädevad asutused tagavad, et kõik loataotlused esitatakse halduskontrolliks. Kui kontrolli käigus selgub, et artiklites 6 ja 7 sätestatud tingimused ei ole täidetud, lükatakse taotlus tagasi ja taotluse esitajat teavitatakse tagasilükkamise põhjustest.

2. Pädevad asutused koostavad rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste kohapealsete kontrollide kava, mille aluseks võetakse riskianalüüs, eelnevate aastate kontrollide tulemused ning Iirimaa poolt direktiivi 91/676/EMÜ rakendamiseks vastuvõetud aktide kohaselt kohaldatavate üldiste pisteliste kontrollide tulemused. Käesoleva otsuse artiklites 6 ja 7 sätestatud tingimuste täitmise kontrollimiseks tehakse kohapealseid kontrolle, mille käigus kontrollitakse loaga hõlmatud põllumajanduslikest majapidamistest vähemalt 5 %.

3. Kui kontrolli käigus ilmneb käesolevas otsuses sätestatud nõuete rikkumine, võtavad pädevad asutused vajalikud parandusmeetmed. Põllumajandustootjaid, kes ei täida artiklites 6 ja 7 sätestatud tingimusi, trahvitakse riiklike eeskirjade kohaselt ja nad võidakse järgmisel aastal loast ilma jätta.

4. Pädevatele asutustele antakse vajalikud volitused ja vahendid, et kontrollida käesoleva otsuse alusel antud loa tingimuste täitmist.

Artikkel 10

Aruandlus

Pädevad asutused esitavad komisjonile igal aastal hiljemalt 30. juuniks aruande, mis sisaldab järgmist teavet:

a) käesoleva otsuse artikli 8 lõikes 1 osutatud kaardid, millel on esitatud rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste, nende kariloomade ning loaga hõlmatud põllumajandusmaa protsent igas maakonnas, samuti kaardid maa kasutamise kohta kohalikul tasandil;

b) artikli 8 lõikes 2 osutatud põhja- ja pinnavee nitraadisisalduse seire tulemused, sealhulgas teave vee kvaliteedi muutuste kohta nii erandi kohaldamise korral kui ka tavapärastes tingimustes, samuti andmed käesoleva otsusega tehtud erandi mõju kohta vee kvaliteedile;

c) artikli 8 lõikes 2 osutatud pinnaseseire tulemused, mis näitavad lämmastiku- ja fosforisisaldust pinnavees ning mineraallämmastiku sisaldust pinnaseprofiilis nii erandi kohaldamise korral kui ka tavapärastes tingimustes;

d) kokkuvõte artikli 8 lõikes 3 osutatud tugevdatud veekontrollil saadud andmetest ja vastav hinnang;

e) artikli 8 lõikes 4 osutatud uuringute tulemused, milles käsitletakse maa kasutamist kohalikul tasandil, külvikordi ning põllumajandustavasid;

f) artikli 8 lõikes 5 osutatud nitraatide leostumise ulatuse ja fosforikao arvestuse tulemused;

g) hinnang loa andmise tingimuste rakendamisele, võttes aluseks artikli 9 lõigetes 1 ja 2 osutatud halduskontrollide ja kohapealsete kontrollide käigus kogutud teavet;

h) läbiviidud kontrollide võrdlusanalüüs Iirimaa selliste rohumaad omavate põllumajanduslike majapidamiste puhul, mis on loaga hõlmatud, ja selliste puhul, mis seda ei ole. Võrdlusanalüüs hõlmab andmeid iga-aastaste kontrollide, halduskontrollide, nõuetele vastavuse korra raames tehtavate põllumajanduskontrollide ning nõuetele mittevastavuse statistika kohta.

Artikkel 11

Kohaldamine

Käesolevat otsust kohaldatakse seoses Iirimaa tegevuskavaga, mida rakendatakse õigusaktiga *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2017* (*õigusakt nr 605, 2017*).

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2021.

Artikkel 12

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud Iirimaale.

Brüssel, 8. veebruar 2018

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Karmenu VELLA